

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0411U003672

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-06-2011

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевченко Сергій Михайлович
2. Shevchenko Sergij Mychajlovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.05

Назва наукової спеціальності: Селекція і насінництво

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 24-05-2011

Спеціальність за освітою: 7.091902

Місце роботи здобувача: Інститут зернового господарства УААН

Код за ЄДРПОУ: 00496662

Місцезнаходження: 49027, Україна, Дніпро -27, вул. Держинського, 14

Форма власності:

Сфера управління: Українська аграрна академія наук

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.366.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497176

Місцезнаходження: проспект Московський, 142, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61060, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут зернового господарства УААН

Код за ЄДРПОУ: 00496662

Місцезнаходження: 49027, Україна, Дніпро -27, вул. Держинського, 14

Форма власності:

Сфера управління: Українська аграрна академія наук

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.03

Тема дисертації:

1. Мінливість якості та способи післязбиральної обробки насіння гібридів кукурудзи цукрової в умовах північного Степу України
2. Variability of quality and ways of postharvest handling of seed hybrids sweetcorn in the northern Steppe of Ukraine

Реферат:

1. Об'єкт досліджень: закономірності мінливості якості залежно від строків збирання, процесів сушіння, сепарування, зберігання, хімічної обробки насіння гібридів кукурудзи цукрової та оптимізація параметрів технологічних процесів. Мета: встановити закономірності формування якості, розробити оптимальні способи та параметри процесів післязбиральної обробки, зберігання та передпосівної підготовки насіння гібридів кукурудзи цукрової. Методи: лабораторні, польові, статистично-математичні, виробничі. Новизна: вперше в умовах північного Степу України встановлено особливості формування якості та післязбиральної обробки насіння нових гібридів кукурудзи цукрової. Визначено фізико-механічні властивості (маса 1000 зерен, натура, питома маса), які більшою мірою впливали на якість та способи обробки насіння, порівняно із

зубоподібними гібридами. Встановлено особливий характер вологовіддачі зерна, яка була більш інтенсивною у гібридів кукурудзи цукрової. Виявлено індивідуальну термостійкість гібридів залежно від вологості і якості насіння, визначено оптимальні способи сушіння. Встановлено закономірності сепарування гібридів, визначено оптимальне число посівних фракцій, виходячи з крупності і вирівняності насіння. З'ясовано параметри збирання, сушіння, сепарування, що посилюють стійкість насіння кукурудзи цукрової при зберіганні, показано позитивний вплив протруєння на польову схожість і врожайність гібридів. Результати: розроблені в результаті досліджень способи післязбиральної обробки та підготовки до сівби насінневого матеріалу гібридів кукурудзи цукрової забезпечують підвищення польової схожості насіння на 9-15% та товарної продукції на 2,32-2,77 т/га. Нові способи перевірено у виробничих умовах та впроваджено в ДП ДГ "Дніпро", на Ерастівській і Синельниківській дослідних станціях Інституту зернового господарства НААН, де за період 2009-2010 рр. підготовлено 4,0-6,2 т насіння цукрових гібридів, котре реалізоване, а частина висіяна на площі 3,5-10,0 га. Чистий прибуток від нових способів обробки і підготовки насіння досягав 46,5 тис.грн., рентабельність виробництва підвищувалась на 58-113%. Ступінь впровадження: результати досліджень увійшли в науково-практичні рекомендації 2010 р. по збиранню, обробці і збереженню зерна кукурудзи та у науково-методичні рекомендації 2010 р. "Кукурудза цукрова - гібриди, технологія вирощування, насінництво". Технологія підготовки високоякісного насіння гібридів кукурудзи цукрової рекомендована в 2010 р. до широкого впровадження як завершена наукова розробка. Одержано 2 державних деклараційних патенти на корисну модель: "Спосіб збирання кукурудзи на зерно або насіння" №28480 від 10.12.2007 р. та "Спосіб удобрення ґрунту і сівби насіння рослин" № 39132 від 10.02.2009 р. Сфера впровадження: сільське господарство.

2. Object: patterns of variability in quality depending on the time of harvesting, drying, separation, storage, chemical treatment of seeds sweet corn hybrids and optimization of technological processes. Aim: establish patterns of creation quality, to develop optimal methods and parameters of the processes of post-harvest processing, storage and preparation pre-seeds sweet corn hybrids. Methods: laboratory, field, statistical-mathematical, industrial. Novelty: the first time in the northern Steppe of Ukraine established the features of the formation of quality and post-harvest handling of seeds new hybrids of sweet corn. The physical-mechanical properties (mass of 1000 grains, nature, specific gravity), which largely affects the quality and methods of seed treatment, compared with tooth-hybrids. Established the special nature of water yielding capacity of grain, which was more intense in hybrids of sweet corn. Identified individual heat resistance of hybrids, depending on humidity and seed quality, determine the best way of drying. The regularities of the separation of hybrids, determined the optimum number of crop fractions, based on the size and uniformity of seeds. Clarified the parameters of harvesting, drying, separation, which reinforce the resistance of seeds sweetcorn during storage, showed positive effect seeds treatment on field germination and crop hybrids. Results: developed from the research methods of post-harvest processing and preparation for sowing seeds sweet corn hybrids providing improvement of field germination by 9-15% and commodity products to 2,32-2,77 t/ha. New ways are tested in a production environment and implemented in EF "Dnipro", on Erastovskoy and Sinelnikovskoy experimental stations of the Institute of Grain Farming NAAS, where over the period 2009-2010 prepared 4,0-6,2 tons of seeds sugar hybrids sold as part of the area sown 3,5-10,0 ha. Net profit from new ways of processing and preparation of seeds reached 46,5 thousand UAH, profitability increased by 58-113%. Application stage: results of studies included in the scientific-practical recommendations in 2010 for cleaning, handling and storage of maize and scientific guidelines in 2010 "Sweet corn - hybrids, cultivation technology, seed production." The preparation technology of high quality seeds sweet corn of hybrids recommended in 2010 to widespread adoption of scientific development as completed. Received 2 public declarative patent for utility model: "Method of harvesting corn for grain or seed" № 28480 of 10.12.2007 and "Method for fertilizing and sowing seeds" № 39132 of 10.02.2009. Application area: agriculture.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кирпа Микола Якович
2. Кирпа Микола Якович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.14

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козубенко Леонід Васильович
2. Козубенко Леонід Васильович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лавриненко Юрій Олександрович

2. Лавриненко Юрій Олександрович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кириченко Віктор Васильович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кириченко Віктор Васильович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.

